

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง

บุศรินทร์ ผัดวัง *
สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปางโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.88) โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.64) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าโดยรวม นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการสืบค้นอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.72) เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 พบว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปีมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) โดย นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มีความแตกต่างกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ : การเรียนรู้ด้วยตนเอง, นักศึกษาพยาบาล

A Study of the Self – Directed Learning Readiness of Nursing Students at Boromarajonani College of Nursing, Nakorn Lampang

Padwang, B *

Udomluck, S *

Abstract

The purposes of this descriptive study was to examine the self – directed learning readiness (SDLR) of students and to compare their SDLR among the first – year nursing students to the fourth – year nursing students of BCNNL. The samples comprised 286 nursing students who were studying in the first, second, third and fourth year in Bachelor of Nursing Science Programme. The research instrument was the SDLR questionnaires. The reliability of the questionnaires was 0.92 using Cronbach's Alpha Coefficient. The data was analyzed by using frequencies, percentages, means, standard deviation and a One – Way ANOVA.

The results revealed that the overall score of the SDLR of nursing students were high ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.88). The second year nursing students and the fourth year nursing students had self directed learning readiness at the highest level with a mean of 4.19 (S.D. = 0.57) and a mean of 3.90 (S.D. = 0.64) respectively. *They had an inquiry competence and self administration* at a high level respectively ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.64; $\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.72).

There was a significant difference between the self directed learning readiness of the first year students and that of the fourth year nursing students ($p < .05$), especially in the *competency of self directed learning*. Moreover, the third year nursing students were significantly different from the fourth year nursing students in *self directed learning attributes*.

Keywords : Self – Directed Learning Readiness; nursing students

*Boromarajonani College of Nursing, Nakorn Lampang

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยปัจจุบันจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดความมุ่งหมายและหลักการ คือ “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ¹ การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครบ 10 ปี สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ² ได้ทำการประเมินผลผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนยังมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางการคิดวิเคราะห์ ความใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น บนพื้นฐานของการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากความรู้และความจริงในสังคมที่เกิดขึ้นนั้นมีมากมายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้เรียนต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยการแสวงหาความรู้ให้เกิดขึ้นกับตัวเองอย่างกระตือรือร้น นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพึ่งพาตนเองได้³ การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการหนึ่งของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ มีแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม ที่เชื่อว่ามนุษย์มีความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง มีความต้องการที่จะนำตนเอง มีศักยภาพ และพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่นแตกต่างกัน การ

จัดการเรียนการสอนแนวมนุษยนิยมจึงเน้นความเป็นอิสระของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการ ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้ได้ผลการเรียนที่ดีที่สุด⁴ ซึ่งการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการให้โอกาสผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษาผู้เรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล ทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย⁵ ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การยอมรับตนเอง แรงจูงใจภายใน การวางแผนการเรียนรู้ มีความพร้อมด้านสุขภาพและด้านจิตใจ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง^{6,7,8} ดังนั้นการสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจึงมีความสำคัญ และจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยซึ่งรับผิดชอบในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาทุกชั้นปี และอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาจะมีการออกแบบการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามีการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมายังไม่มีข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองมาก่อน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา นักศึกษาให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามเป้าหมายของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง
2. เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปางแต่ละชั้นปี

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 739 คน กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane⁹ $n = N/1+Ne^2$ กำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม ($e = .05$) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 1 จำนวน 39 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 78 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 115 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของประเทศไทยของ มณี อาภาวันทิกุล และคณะ¹⁰ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การแปลความหมายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งโดยรวม รายด้านและรายข้อ พิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดจากการแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยใช้วิธีคำนวณหาอันตรภาคชั้น⁹ กำหนดระดับคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับต่ำ มีค่าคะแนน 1.00-2.33, 2) ระดับปานกลาง มีค่าคะแนน 2.34-3.67 และ 3) ระดับสูงค่า มีค่าคะแนน 3.68-5.00

การควบคุมคุณภาพของเครื่องมือ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามไปทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีรวม 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.98

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โครงร่าง

การวิจัยได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง จากนั้นผู้วิจัยขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยชี้แจงเป็นเอกสารเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการตอบ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิปฏิเสธการให้ความร่วมมือได้และเซ็นใบยินยอมให้ความร่วมมือ สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการแบ่งปันข้อมูลเป็นรายบุคคลและการนำเสนอผลการวิจัยจะรายงานเป็นภาพรวม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในวันและเวลาที่กำหนด โดยก่อนที่จะให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และวิธีการในการตอบแบบสอบถามแต่ละส่วนให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ภายหลังที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก (ร้อยละ 91.31) เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-24 ปี โดยอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 21.63 ปี ($S.D. = 2.24$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 3 จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 40.21 ผลการเรียนรู้สะสม เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.00-3.24 จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 40.21

2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมทั้ง 4 ชั้นปี อยู่ในระดับสูง พิจารณารายชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความ

พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D = 0.62) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.69$, S.D = 0.72) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.19$, S.D = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D = 0.49) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.33$, S.D = 0.51) นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.75$, S.D = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสืบค้นด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$, S.D = 0.82) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.74$, S.D = 0.74) ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วย

ตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสืบค้นด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D = 0.55) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.69) (ตารางที่ 1) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านรวม 4 ชั้นปี พบว่านักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปีมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการสืบค้นอยู่ในระดับสูงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.64) รองลงมาคือด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.96$, S.D = 0.72) (ตารางที่ 2)

3. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลที่มีความแตกต่างกันคือชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1) ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.67	0.58	4.00	0.60	3.69	0.71	3.87	0.62
1.1 วิเคราะห์ปัญหาโดยการนำความรู้เดิมมาสนับสนุน	3.76	0.59	4.10	0.50	3.79	0.65	3.90	0.59
1.2 รับรู้ปัญหา ตั้งประเด็นที่สำคัญของปัญหาการเรียนได้	3.66	0.58	4.13	0.52	3.64	0.62	3.88	0.64
1.3 อภิปรายความรู้ที่มีอยู่เดิมและที่มีใหม่กับเพื่อนได้	3.55	0.50	3.49	0.68	3.62	0.78	3.90	0.64
1.4 ในการเรียนสามารถชี้ประเด็นความรู้ที่ข้าพเจ้าไม่ทราบได้	3.58	0.59	3.72	0.82	3.62	0.74	3.86	0.64
1.5 นำความรู้ที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ได้	3.97	0.54	4.10	0.50	3.74	0.71	3.92	0.64

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 1-4 จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ (ต่อ)

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
2) ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.69	0.72	4.17	0.56	3.72	0.70	3.87	0.70
2.1 ประเมินตนเองอยู่เสมอ	3.58	0.64	4.13	0.46	3.92	0.70	4.40	0.73
2.2 ชอบวิเคราะห์ความรู้และเรื่องต่างๆ	3.42	0.72	4.28	0.64	3.49	0.68	3.80	0.69
2.3 ชอบสะท้อนความคิดไตร่ตรองสิ่งที่ได้เรียนรู้อยู่เสมอ	3.74	0.76	4.26	0.54	3.64	0.74	3.86	0.70
2.4 ชอบแลกเปลี่ยนความรู้กับคนอื่น	3.82	0.76	4.23	0.66	3.92	0.58	3.94	0.64
2.5 กระตุ้นตัวเองให้เรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา	3.76	0.67	4.18	0.77	3.64	0.77	3.81	0.71
3) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง	3.65	0.66	4.57	0.49	3.74	0.74	3.90	0.69
3.1 จัดลำดับความสำคัญของงานที่ทำว่าอะไรทำก่อน-หลังได้	3.79	0.66	4.38	0.63	3.82	0.82	3.92	0.67
3.2 บริหารจัดการกับเวลาของตัวเองทั้งเวลาเรียนและเวลาส่วนตัวได้	3.68	0.70	4.18	0.60	3.79	0.69	3.92	0.69
3.3 วางแผนก่อนจะกระทำการใดๆ เช่น การวางแผนก่อนเรียนได้	3.39	0.67	4.12	0.58	3.69	0.83	3.84	0.74
3.4 กำหนดเป้าหมายในการเรียนของตนเอง	3.79	0.70	4.38	0.54	3.69	0.83	3.95	0.71
3.5 รวบรวมข้อมูลหรือข้อเท็จจริงก่อนการตัดสินใจ	3.63	0.63	4.38	0.54	3.74	0.63	3.90	0.67
4) ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง	3.94	0.62	4.33	0.51	3.92	0.82	3.99	0.55
4.1 สามารถพัฒนาวิธีการสืบค้นหาความรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง	3.74	0.60	4.23	0.24	3.82	0.75	3.94	0.66
4.2 สนใจที่จะเรียนรู้ทักษะการสืบค้นหาความรู้	3.79	0.62	4.26	0.54	3.87	0.83	3.94	0.66
4.3 สามารถสืบค้นหาความรู้ได้หลายวิธี	3.71	0.61	4.23	0.48	3.79	0.80	3.90	0.72
4.4 รับฟังคำติชมจากเพื่อนเพื่อการปรับปรุงตนเอง	4.18	0.65	4.41	0.59	4.00	0.82	4.00	0.64
4.5 รับฟังคำติชมจากอาจารย์เพื่อการปรับปรุงตนเอง	4.26	0.64	4.44	0.50	4.08	0.87	4.11	0.62
4.6 รู้ข้อดีและข้อด้อยของตนเองในการเรียน	4.00	0.61	4.44	0.55	3.97	0.90	4.05	0.69

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล
ทั้ง 4 ชั้นปี จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (n = 286)

นักศึกษา	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง										ระดับ
	1. ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง		2. ด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง		3. ด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง		4. ด้านความสามารถในการสืบค้นด้วยตนเอง		รวมรายชั้นปี		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ชั้นปีที่ 1	3.67	0.58	3.69	0.72	3.65	0.66	3.94	0.62	3.43	0.71	ปานกลาง
ชั้นปีที่ 2	4.00	0.60	4.17	0.56	4.57	0.49	4.33	0.71	4.19	0.57	สูง
ชั้นปีที่ 3	3.69	0.71	3.72	0.70	3.74	0.74	3.92	0.82	3.75	0.73	สูง
ชั้นปีที่ 4	3.87	0.62	3.87	0.70	3.90	0.69	3.99	0.55	3.90	0.64	สูง
รวมรายด้านทั้ง 4 ชั้นปี	3.80	0.65	3.86	0.71	3.96	0.72	4.04	0.64	3.82	0.88	สูง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของ
นักศึกษาทุกชั้นปี โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Scheffe Test) (n=286)

ชั้นปีของนักศึกษา	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง			
	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	–	-1.7298	-.2219	3.4879*
ชั้นปีที่ 2		–	1.5079	-1.7581
ชั้นปีที่ 3			–	- 3.2660*
ชั้นปีที่ 4				

*p < .05

อภิปรายผล

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปางโดยรวมทั้ง 4 ชั้นปี อยู่ในระดับสูง อธิบายได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เป็นหลักสูตรบูรณาการ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยการมีส่วนร่วมของบุคคลและชุมชนจากภายนอก มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยการใช้ระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาค้นคว้า วิดีทัศน์ E-learning และยังมีบริการอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้สภาพแวดล้อม

ทางการศึกษาที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษา เช่น สภาพห้องเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการพยาบาล มีความพร้อมใช้และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา จึงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตามต้องการ ทำให้นักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปี มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ แพรวพรรณ แสงทองรุ่งเจริญ¹¹ ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ มีความพร้อมในการเรียนรู้ในระดับสูง เนื่องจากใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เป็นหลักสูตรบูรณาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรของสถาบันพระบรมราชชนก¹² ที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรคล้ายคลึงกันได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ศึกษาวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป และหมวดพื้นฐานวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ศึกษาวิชาในหมวดพื้นฐานวิชาชีพ และเริ่มศึกษาวิชาในหมวดวิชาชีพการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สำหรับชั้นปีที่ 3 และ 4 ศึกษาวิชาในหมวดวิชาชีพการพยาบาลที่ซับซ้อนเพิ่มขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในชั้นปีที่ 1 และ 2 ประกอบด้วย การบรรยายแบบมีส่วนร่วม การอภิปราย การศึกษาด้วยตนเอง การฝึกทดลองปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน สำหรับชั้นปีที่ 3 และ 4 นอกจากใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกับชั้นปีที่ 1 และ 2 แล้วยังเพิ่มเติม การทำโครงการวิจัย การฝึกปฏิบัติการพยาบาลในคลินิกและในชุมชน โดยให้การสอนในคลินิกที่หลากหลาย เช่น การให้การพยาบาลผู้ป่วยรายบุคคล กรณีศึกษา การประชุมปรึกษาทางการพยาบาล และการสัมมนา¹³

เมื่อพิจารณาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลเป็นรายชั้นปี พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูงมากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ใน

ระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เริ่มมีการเรียนวิชาชีพการพยาบาลเป็นปีแรก จึงทำให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้อยากเห็นตามวัย เกิดแรงจูงใจ กระตือรือร้น และแสวงหาความรู้ด้านการพยาบาลมากขึ้น โดยมีการบูรณาการความรู้จากวิชาการศึกษาทั่วไป และวิชาพื้นฐานวิชาชีพมาเป็นพื้นฐานการวิเคราะห์ผู้ป่วยที่เริ่มศึกษา ต้องใช้การศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่างๆ มากขึ้นเพื่อทำความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ปัญหาทางการพยาบาลผู้ป่วยได้ ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีอายุเพิ่มขึ้นซึ่งอายุที่เพิ่มมากขึ้นทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่า และมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้นทำให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดีขึ้นจากแหล่งความรู้ที่วิทยาลัยจัดให้ และมีประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้ามากขึ้นตามจำนวนปีที่ศึกษา มีการคิดวิเคราะห์ในการดูแลผู้ป่วยที่หลากหลาย ทำให้ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถบริหารจัดการเวลาของตนเองได้ดีขึ้น¹¹ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการสืบค้นด้วยตนเองและด้านความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีราพร จันทรมณี¹⁴ ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับสูง และการศึกษาของ ยุวดี ทรัพย์ประเสริฐ¹⁵ ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นหลักสูตรบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย มีการใช้การสอนในสถานการณ์จริงและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐสุรางค์ บุญจันทร์

และสมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี¹⁶ ที่พบว่านักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความพร้อมในการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่มีความแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการจัดสภาพแวดล้อมต่างกัน

สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้าศึกษาเป็นปีแรก ยังไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัย บรรยายาการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และการปรับตัวเข้ากับเพื่อนนักศึกษา และการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาซึ่งต้องเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของพิศิตี มินศิริ¹⁷ ที่พบว่า ปัจจัยส่วนตัว เช่น บรรยายาการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกันเอง มีความสัมพันธ์กับการความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปางชั้นปีที่ 1-4 พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ Scheffe Test พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 แตกต่างจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ในด้านการบริหารจัดการตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลทั้ง 2 ชั้นปี มีอายุวุฒิภาวะ ประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยจะเป็นการศึกษาภาคทฤษฎีในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นส่วนมาก และมีภาคทดลองเป็นส่วนน้อยในบางวิชา ในขณะที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จะเรียนวิชาชีพทางการ

พยาบาลที่ยาก และซับซ้อนมากขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเน้นการศึกษาจากสถานการณ์จริงเป็นหลัก ทำให้ต้องศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง และรับผิดชอบบริหารจัดการตนเองโดยสามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนของตนเอง มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน การบริหารจัดการเวลาเรียนและเวลาส่วนตัวได้¹⁵ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 สามารถบริหารจัดการด้วยตนเองได้ดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านคุณลักษณะของผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4 จะเรียนวิชาชีพทางการพยาบาล ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จะเป็นการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวิชาที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนมากกว่าชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีวุฒิภาวะทางร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์¹⁶ มีประสบการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติตามหลักสูตรมากกว่าเพื่อการเตรียมตัวออกไปประกอบวิชาชีพ จำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มากมายด้วยตนเอง ทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีการวิเคราะห์ความรู้ การสะท้อนความคิดไตร่ตรอง สิ่งที่ได้เรียนรู้ และกระตุ้นตัวเองให้เรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา มากกว่าชั้นปีที่ 3

ข้อเสนอแนะด้านการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลตามสภาพจริง ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงกัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

2. ควรจัดเวลาให้นักศึกษา ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการทำกิจกรรมตามที่นักศึกษาสนใจ และกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และฝึกทักษะ

การแก้ปัญหา

3. ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสร้างบรรยากาศในการเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น ระบบห้องสมุด ระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล เพื่อนำมาพัฒนาให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล

3. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค; 2551.
2. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ. (พ.ศ. 2545-2559) พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
3. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: Pro-Texts; 2553.
4. Brockett RG.; Hiemstra R. Self-Directed in adult learning: Perspectives on theory, research, and practice. New York: Routledge; 1994.
5. ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.

6. Knowles SM. Self-directed learning: A Guide for learners and teachers. United States of America: Association Press; 1975.
7. Skager R. Lifelong education and evaluation practice. Oxford: Frankfurt UNESCO Institute for Education; 1978.
8. Tough A. The adult's learning project. Toronto: The Ontario Institute for studies in Education; 1979.
9. ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น; 2538.
10. มณี อาภาวันทิกุลและคณะ. การพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลไทยระดับปริญญาตรี. วารสารการพยาบาล 2551; 23(2): 54-55.
11. แพรวพรรณ แสงทองรุ่งเรือง. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์. นครสวรรค์: วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์; 2546.
12. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2544.
13. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง. รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2552. (1 มิถุนายน 2552-31 พฤษภาคม 2553). ลำปาง: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง; 2553.
14. จิรพร จันทรมณี. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. นครสวรรค์: วิทยาลัยพยาบาลพระบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์; 2547.
15. ยุวดี ทรัพย์ประเสริฐ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

คัดสรรกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี จักรีรัตน์. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี จักรีรัตน์; 2544.

16. ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์, สมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี.
ปัจจัยทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วย
ตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาล
ศาสตร์ 2544; 19(2): 69-81.

17. พิศดี มินศิริ. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความ
พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา
พยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัย
เครือข่ายภาคกลางในสังกัดสถาบันพระบรม
ราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. [บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. กรุงเทพฯ
มหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ;
2547.